

**Пам'ятка
до формуляру про пояснення
особистого та економічного стану при отриманні допомоги
на сплату процесуальних або судових витрат**

- Зберігайте цю пам'ятку та копію заповненого формуляру у своїх документах-

Загальні вказівки

Для чого потрібна допомога на сплату процесуальних або судових витрат?

Якщо Ви бажаєте подати скаргу або заяву при суді, зазвичай Ви повинні сплатити судові витрати. Якщо закон потребує призначення представництва адвоката або представництво адвоката необхідно за будь-яких інших обставин, для цього необхідні витрати. Відповідні витрати виникають у Вас також тоді, якщо Ви захищаєтесь в судовому процесі.

Допомога на сплату процесуальних або судових витрат надає Вам можливість юридичного дотримання або захисту Ваших прав, якщо Ви не в змозі сплатити або можете лише частково покрити ці витрати. Допомога надається також у разі, якщо для виконання позову Вам належить здійснити примусове стягнення.

Хто отримує допомогу на сплату процесуальних або судових витрат?

Для процесуальних витрат закон передбачає наступне:

«Сторона, яка за особистим та економічним станом не може взагалі, може лише частково або тільки в розстрочку покрити процесуальні витрати, отримує, за заявою, допомогу на сплату процесуальних витрат, якщо передбачуване юридичне дотримання або захист прав мають достатній шанс на успіх і не видаються умисними.

Умисними є юридичне дотримання або захист прав у разі, якщо Сторона, яка не претендує на допомогу на сплату процесуальних витрат, при розумній оцінці всіх обставин відмовилася б від юридичного дотримання або захисту прав, незважаючи на існування достатнього шансу на успіх.»

Це також стосується допомоги на сплату судових витрат. Отже, Ви маєте на неї право, якщо

- Вам потрібно запустити судовий процес або судове провадження, але Ви не в змозі сплатити або можете лише частково покрити відповідні витрати, **та**
- на думку Суду, Ви маєте значний шанс на успіх, **та**
- Ви не відмовилися б від запуску судового процесу або судового провадження, якщо б Вам довелось самостійно нести витрати.

Проте, права на допомогу на сплату процесуальних або судових витрат не існує, якщо **юридична страховка** або **інша інстанція** бере на себе відповідні витрати. Вона також не надається, якщо у зв'язку з визначеним законом обов'язком утримання хтось інший повинен нести витрати (аванс за судовий процес або судове провадження). Це можуть бути чоловік / зареєстрований партнер або жінка / зареєстрована партнерша, а також, якщо дитина неодружена, – батьки або один з батьків.

Що таке допомога на сплату процесуальних або судових витрат?

Допомога на сплату процесуальних або судових витрат – це державна соціальна виплата в галузі правової допомоги. Якщо Ви отримуєте допомогу на сплату процесуальних або судових витрат, Ви не повинні повністю або ж лише частково платити за судові витрати, а також за витрати на власне представництво через адвоката, в залежності від Вашого особистого або економічного стану. З Вашого доходу ви повинні, якщо це необхідно, сплачувати не більше 48 щомісячних платежів. Розмір цих щомісячних платежів встановлюється законом.

Витрати на Ваше представництво через адвоката покриваються в тому випадку, якщо суд призначив Вам адвоката або іншу компетентну особу. Для цього необхідно подати окрему заяву. Адвокатські контори повинні принципово знаходитись в тому ж районі, що й суд. Інакше суд може задовольнити заяву про призначення тільки в тому випадку, якщо не виникають додаткові витрати.

Якщо Ваше матеріальне становище істотно покращиться, Вас потім також зможуть зобов'язати до сплат протягом чотирьох років з моменту прийняття остаточного рішення або виникнення іншого

приводу для припинення провадження. Якщо Ваше матеріальне становище погіршиться, можливо також зниження встановлених щомісячних платежів.

Важливо:

В ході судового розгляду і протягом чотирьох років з моменту прийняття остаточного рішення або виникнення іншого приводу для припинення провадження Ви зобов'язані негайно та без нагадування інформувати суд про будь-які значні поліпшення вашого матеріального становища або про зміну адреси. У випадку поточних надходжень слід повідомляти про кожне неодноразове поліпшення у розмірі понад 100 євро (брутто) в місяць. Наразі зменшення діючих відрахувань (витрати на житло, утримання, обов'язкові виплати або спеціальні обтяження) або їх повного припинення Ви також зобов'язані самостійно повідомити про це, якщо таке неодноразове зменшення виплат перевищує 100 євро в місяць. Значне поліпшення матеріального становища може також статися, якщо Ви щось отримуєте від юридичного дотримання чи захисту прав. Про це Ви також повинні повідомити суду. Наразі порушення цих зобов'язань дозвіл може бути анульовано пізніше, і Ви повинні будете сплатити витрати.

Які ризики слід враховувати?

Якщо Вам потрібно вести судове провадження, Ви повинні спочатку як найточніше з'ясувати розмір очікуваних судових та адвокатських витрат. Це також стосується надання допомоги на сплату процесуальних та судових витрат. **Вона не виключає всі ризики витрат.**

Зокрема, вона не поширюється на витрати, які сплачуються іншою Стороною, наприклад, за адвокатське представництво. **Якщо Ви програєте судове провадження, Ви повинні, як правило, відшкодувати іншій Стороні ці витрати також тоді, якщо для Вас була затверджена допомога на сплату процесуальних та судових витрат.** Виняток діє в юрисдикції судів по трудовим спорам: тут не треба відшкодувати витрати процесуальному представництву іншій Сторони **в першій інстанції** також у разі програшу справи.

Витрати виникають вже за адвокатське представництво в провадженні про допомогу на сплату процесуальних та судових витрат. Ви повинні їх покрити, якщо Вашу заяву не буде задовільнено. Теж саме діє для судових витрат, які вже виникли або ще виникнуть.

Як отримати допомогу на сплату процесуальних та судових витрат?

Необхідна подача **заяви**. В заяві Ви повинні докладно та повністю описати обставини спору. По цій заяві, за вимогами закону, для суду має існувати переконлива наявність «достатнього шансу на успіх» (дивіться вище). Слід долучити **докази**. Якщо необхідно, проконсультуйтеся щодо цих питань у адвоката. Попросіть також проінформувати Вас відносно **Закону про правову консультаційну допомогу**, згідно якому особи з низьким доходом і майном отримують безкоштовну або за значно зниженою ціною правову консультацію та можуть просити позасудове представництво.

Окрім того, до заяви Ви повинні додати **пояснення відносно вашого особистого та матеріального становища** (сімейне матеріальне становище, професія, майно, дохід та борги), а також відповідні **копії квитанцій**. Для цього пояснення використовуйте цей формуляр. Допомогу на сплату процесуальних та судових витрат може бути принципово задовільнено лише на час після надання повної заяви разом з цим поясненням та всіма необхідними квитанціями. Формуляр заповнюється кожним заявником окремо. Неповнолітні надають інформацію щодо їх особистого та матеріального становища, а також відносно осіб, зобов'язаних надавати утримання, на подальших екземплярах формуляру.

Суд вирішує, чи буде Вам задовільнено надання допомоги на сплату процесуальних та судових витрат. Оскільки кошти для допомоги на сплату процесуальних та судових витрат застосовуються через оподаткування громадськості, необхідно перевірити, чи маєте Ви право на допомогу на сплату процесуальних та судових витрат. Цей формуляр має полегшити таку перевірку. Просимо Вашого розуміння того, що Ви повинні вказати Ваше особисте та матеріальне становище.

Уважно прочитайте весь формуляр та ретельно заповніть його.

Інструкції для заповнення формуляру можна знайти нижче. Якщо у Вас є труднощі при заповненні, Ви можете скористатися допомогою адвоката або звернутися до суду. Якщо в формулярі недостатньо місця, Ви можете надати інформацію на окремому аркуші. Прохання вказати у відповідному полі на наявність додаткового аркуша.

Важливо:

Суд пізніше може запросити у Вас надати відсутні документи і засвідчити надання своїх показів під присягою. Якщо ви не надасте пізніше необхідні документи, це може привести до того, що Вашу заяву на допомогу на сплату процесуальних та судових витрат буде відхилено.

У випадку надання неповної чи недостовірної інформації це може привести до того, що вже задовільнену заяву на сплату процесуальних та судових витрат буде відкликано, і Ви повинні будете потім сплатити понесені витрати. Це загрожує Вам також і в тому випадку, якщо Ви в ході судового провадження та протягом чотирьох років з моменту прийняття остаточного рішення або іншого приводу для припинення провадження негайно та без нагадування не проінформуєте суд про будь-які значні поліпшення Вашого матеріального становища або про зміну Вашої адреси. Якщо ви свідомо надасте недостовірну чи неповну інформацію, вона може розглядатись також як кримінальний злочин.

Інструкції для заповнення формуляру

Повністю заповніть **всі частини формуляру**. Якщо питання потребує **негативної відповіді**, відмітьте хрестиком відповідну клітину. Додайте **необхідні копії квитанцій** відповідно актуальному стану, пронумеруйте їх і введіть номер у передбачену для цього клітину на полях формуляру.

- A** Зазначте **трудова діяльність**, від якої Ви отримуєте прибуток (розділ Е формуляру).
- B** Якщо Ви маєте **юридичне страхування**, зверніться спочатку до страхової компанії. **У будь-якому разі додайте копію страхового полісу**. Якщо Ваша страхова компанія вже відмовила в сплаті витрат, додайте копію довідки про відмову. Якщо Ви є членом організації, яка зазвичай надає членам правовий захист наразі правових конфліктів, як у Вашому випадку (наприклад, **профспілка, об'єднання квартиронаймачів або громадське об'єднання**), Ви також повинні спочатку звернутися до цієї організації. Надання дозволу на допомогу на сплату процесуальних та судових витрат зазвичай приймається до уваги тільки після того, як організація відмовила Вам в наданні правової допомоги. Якщо Ви повинні заповнити формуляр після успішного надання дозволу на допомогу на сплату процесуальних та судових витрат з метою перегляду Вашого особистого та матеріального становища, то Вам більш не потрібно надавати цю інформацію.
- C** **Обов'язки утримання, передбачені законом**, існують принципово між родичами першого ступеня спорідненості (отже, для батьків відносно дітей, та навпаки), між подружжям, між зареєстрованими партнерами, а також між неодруженими матір'ю та батьком дитини після народження дитини. Право на утримання також вимагає передбачає, щоб
- той, хто знаходиться на утриманні, був не в змозі самостійно утримувати себе, а
 - особа, яка зобов'язана утримувати, враховуючи її інші обов'язки, була б в матеріальному становищі, яке дозволяє сплачувати утримання.

Повнолітні діти також мають право на передбачене законом утримання батьками, поки вони отримують **середню, професійну або вищу освіту**. Суд потребує **додаткову інформацію** щодо особистого та матеріального становища осіб, зобов'язаних до утримання. Відносно подруж'я (також які мешкають окремо) і зареєстрованих партнерів, інформацію можна надати в розділах Е до J цього формуляру. В інших випадках використовуйте **окремий екземпляр** цього формуляру і тоді заповнюйте лише розділи А і D до J. Якщо особа, яка зобов'язана до утримання, відмовляється від співпраці, вкажіть причину відмови, а також те, що Вам відомо відносно її особистого та матеріального становища.

- D** Якщо Ви надаєте утримання **членам родини**, це враховується при наданні дозволу на допомогу на сплату процесуальних та судових витрат. Тому, це в Ваших інтересах, якщо Ви вкажете, яких людей Ви утримуєте, однаково, чи Ви сплачуєте за утримання виключно грошовими платіжками, або чи мають ці люди свій власний прибуток. До власного прибутку особи, якій Ви надаєте утримання, належать також платежі спільній дитині від третьої особи, а саме від другої частини батьків, або сплата за навчання, яку отримує дитина-утриманець. **Цю інформацію Ви повинні підтвердити через надання відповідних копій довідок (наприклад, виконавчий лист, платіжні квитанції).**
- E** **Доходом від роботи за наймом** вважається саме заробітна плата чи оклад. Слід вказувати дохід-брутто останнього місяця до подання заяви. Відпускні або різдвяну грошову винагороду та інші одноразові або нерегулярні прибутки вкажіть окремо в розділі «Інші прибутки». Додаються копії наступних документів:
1. **розрахунки заробітних плат чи окладів з міста роботи за останні дванадцять місяців до подання заяви;**
 2. при наявності, **остання довідка з фіскальної служби щодо податків на прибуток**, або електронна **довідка про утримання податків на заробітну плату, в якій наведено доходи бруто і нетто за попередній рік.**

Прибутки від **самостійної занятості, комерційного підприємства або сільського та лісового господарства** слід вказувати відповідно актуальному щомісячному розміру. Теж саме відноситься наведення відповідних підприємницьких витрат у вигляді відрахувань у розділі F. Наведіть щомісячні розміри на окремому аркуші з посиланням на проміжний баланс з витікаючим чистим прибутком. Сезонні або інші коливання результатів промислової діяльності слід враховувати через відповідні надбавки або відрахування. В формулярі вкажіть щомісячні розміри прибутків і виробничих витрат, які Ви вираховували з них пропорційно часу. Якщо суд вимагає, Ви повинні доказати промислові прибутки з відповідними деклараціями про податок з виторгу та промислові витрати через надання

відповідних документів. **Необхідно додати копії останнього річного фінансового звіту та останнього сповіщення про нарахування податку, з якого витікають отримані доходи.**

Якщо Ви отримуєте прибутки з **оренди**, а також від **коштовних паперів** (наприклад, відсотки на заощадження, дивіденди), внесіть одну дванадцятку частину передбачуваного річного доходу.

Якщо Ви отримуєте **платежі на утримання** для себе і дітей, введіть при наданні інформації про себе розмір суми, який передбачений тільки для Вашого утримання. Передбачений для дітей розмір суми введіть в передостанньому стовпці розділу D. На питання про отримання платежів на утримання також надається ствердна відповідь, якщо Ви отримуєте платежі не в якості пенсії на утримання, а в формі **натурального платежу** (наприклад, безкоштовне проживання, харчування, інше забезпечення в батьківському домашньому господарстві; платежі партнера або партнерші, які перебувають в аналогічних шлюбним відносинах). Оціночна вартість цих платежів вноситься в розділі E.

Відносно **прибутків від** пенсій, допомоги по безробіттю та по безробіттю II, на випадок хвороби, батьківської допомоги, субсидії на освіту або інших соціальних виплат надаються **копії останнього сповіщення про дозвіл і документів, в яких вказується розмір теперішніх платежів.**

Окрім грошової вартості, тут вказуються всі інші **виду прибутку**, не зазначені в попередніх рядках формуляру, також натуральні платежі (наприклад, виплати натурою, безкоштовне харчування та інші винагороди натурою; безкоштовне житло, але тільки якщо в розділі H приведені витрати на житло).

F Як **відраховування** ви можете пред'являти:

1. сплачені з прибутку **податки** (в тому числі церковні податки, промисловий податок, однак не податок з виторгу) і податок на солідарність;
2. обов'язкові внески в **соціальне страхування** (наприклад, пенсійне, медичне, страхування на випадок безробіття, на випадок необхідності догляду);
3. внески до **державних або приватних страхових компаній або аналогічних установ**, але тільки до розміру, який передбачено законом. Якщо страхування не передбачено законом, внески можуть утримуватись лише до розміру суми, яка відповідає виду та обсягу страхування. Роз'ясніть вид та обсяг страхування на окремому аркуші, якщо це не зрозуміло з доданих копій документів (наприклад, страховий поліс, відомість внесення страхових внесків);
4. **Витрати на проїзд та інші витрати, пов'язані з отриманням прибутку**, тобто необхідні затрати на придбання, забезпечення і отримання прибутків (наприклад, також спецодяг, профспілковий внесок). Якщо Ви наводите витрати на проїзд на роботу, вкажіть просту відстань в кілометрах, при використанні автомобіля також причину, чому не використовується громадський транспорт. При доходах від самостійної занятості вкажіть тут промислові витрати.

Загальні витрати на прожиток (наприклад, продукти харчування, одяг, телефон або електрику, якщо вона не потрібна для опалення) суд враховує за власним рішенням в розмірі передбачених законом мінімальних сум, які не підлягають оподаткуванню.

G Тут вказуються **всі банківські рахунки, земельне майно, автотранспортні засоби, грошові суми готівкою, страхування життя, приватні пенсійні страхування та інші майнові цінності** (також вкладені за кордоном), які належать Вам, Вашому чоловіку / зареєстрованому партнеру або Вашій дружині / зареєстрованій партнерші кожному поодиноці або разом. Якщо одна або декілька осіб є співвласниками майна, зазначити частину, яка належить Вам, Вашому чоловіку / зареєстрованому партнеру або дружині / зареєстрованій партнерші. Додайте копії відповідних документів. Крім того, суд може з достатньої підстави запитати про додаткові документи (наприклад, виписки з банківських рахунків за більш тривалий, минулий період).

Допомога на сплату процесуальних або судових витрат може бути також задовільнена і наразі наявності майнових цінностей, однак які служать для забезпечення відповідних засобів до існування або відповідних запобіжних заходів. До таких майнових цінностей належать, наприклад,

- домоволодіння із земельною ділянкою, яка використовується самостійно,
- капітал, який служить для додаткового забезпечення до пенсії відповідно до Закону про прибутковий податок, і накопичення якого підтримується державою («Рістер-пенсія»)
- відповідний транспортний засіб, якщо він використовується для професійного навчання або для професійної діяльності,

- невеликі суми готівкою або грошові цінності (стан на квітень 2017 р.: суми загальним розміром до 5000 євро для Сторони, яка потребує допомоги, додатково 500 євро на кожну людину, яка знаходиться переважно на її утриманні).

Однак ці майнові цінності Ви все одно повинні вказати!

Домашнє майно, одяг та предмети, необхідні для професійного навчання або для професійної діяльності, потрібно вказувати лише в тому випадку, якщо вони перевищують звичайні межі або якщо предмети мають велику цінність.

У разі наявності забудованого **земельного майна**, вкажіть також відповідну загальну площу, яка використовується для житла або з комерційною метою, площу, яка використовується не лише Вами та Вашими членами родини (див. вище розділ D).

Стосовно **земельного майна** слід вказувати ринкову ціну (не ціну групового страхування або страхування від пожежі), при **будівельному накопичувальному, банківському, розрахунковому накопичувальному** та подібних рахунках – актуальний баланс рахунку, при **цінних паперах – кількість, номери цінних паперів та** поточну курсову вартість, і при **страхуванні життя** - викупну вартість. Додати копії відповідних документів (наприклад, довідки з банків або страхових компаній).

До «**інших майнових цінностей**» потрапляють, окрім того, дебіторські заборгованості, в шлюбнорозлучному процесі, зокрема, вимога компенсації долі від приросту майна подружжя в період шлюбу.

Якщо експлуатація та використання певного майнового об'єкту означає для Вас і Вашої родини особливу скруту, поясніть це на окремому аркуші.

H Якщо пред'являються **витрати на житло**, вкажіть площу житла, кількість кімнат і загальну кількість осіб, які мешкають в жиллому приміщенні. Розшифруйте витрати за передбаченою в формулярі формою.

Додаткові витрати за оренду – окрім **витрат на опалення**, які наводяться окремо – це **комунальні витрати** для орендарів (наприклад, поземельний податок, водопостачання, каналізація, очищення доріг, прибирання сміття, сажотруси, ліфт, загальна електрика, прибирання будинку, колективна телевізійна антена, та інші). Однак сюди не належать витрати на газ та електрику для власної квартири (якщо не йдеться про витрати на опалення), телефон або на податки за телебачення та радіо (GEZ).

До обтяжень з позикових засобів при **житловому майні** належать, зокрема, частини (долі) за кредит, взяті на будівництво, купівлю чи підтримання в належному стані. **Комунальні витрати** також відносяться сюди, окрім витрат на опалення, які надаються окремо.

Якщо ви поділяєте житлове приміщення з іншою особою (див. вище розділ D), яка як член родини має право на утримання, вкажіть лише суми, що відносяться саме до Вашої сплати. **Додайте копії необхідних документів (наприклад, договір оренди, свідоцтва про отримання кредитів, рахунок за комунальні послуги).**

I Ви повинні надавати копії необхідних документів за щомісячні виплати та актуальний розмір залишку боргу і в тому випадку, якщо Ви потрапили до платіжного зобов'язання, щоб придбати майновий об'єкт, вказаний у розділі G.

J Якщо Ви пред'являєте **особисте обтяження**, вкажіть щомісячний розмір або пропорційні щомісячні розміри сум, які відраховуються з Ваших прибутків або з прибутків Вашого чоловіка / зареєстрованого партнера або Вашої дружини / зареєстрованої партнерші. Окрім документів додайте пояснення на окремому аркуші. Тут можна вказати обтяження на утримання, які мають Ваш чоловік / зареєстрований партнер або Ваша дружина / зареєстрована партнерша з попереднього шлюбу або партнерства. Якщо Ви знаходитесь в особливому життєвому становищі і тому, відповідно до § 21 Соціального Кодексу Німеччини II або § 30 Соціального Кодексу Німеччини XII, існують умови для додаткових потреб, вони також визнаються як відрахування. Наприклад:

- майбутні матері після 12-го тижня вагітності
- особи, які мешкають разом з одним або кількома неповнолітніми дітьми і самостійно займаються їхнім доглядом і вихованням.
- інваліди, яким надаються певні пільги відповідно до Соціального Кодексу Німеччини XII
- особи, які з медичної точки зору потребують спеціального харчування, пов'язаного з великими витратами

К В останньому рядку пояснення має бути підписано Стороною особисто, навіть при наявності адвокатського представництва. При наявності законного представництва, підписується законний представник.